

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ІНСТИТУТ БІОЛОГІЇ КЛІТИНИ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК
УКРАЇНИ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою ІБК НАН України
від 12 вересня 2019 р., протокол № 5

Директор ІБК НАН України,
д.б.н., проф., академік НАН України,
Голова Вченої ради ІБК НАН України

А.А. Сибірний

«12» вересня 2019 р.

ПОЛОЖЕННЯ

**про порядок та умови обрання вибіркових дисциплін здобувачами третього
(освітньо-наукового) рівня вищої освіти
ступеня доктора філософії в Інституті біології клітини НАН України
за спеціальністю 091- Біологія**

Львів - 2019

Загальні положення

1. Порядок та умови обрання вибіркового дисциплін здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії в ІБК НАН України (далі - Порядок) розроблений з метою конкретизації процедури формування переліку та подальшого вивчення здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії (далі - Аспіранти) навчальних дисциплін вільного вибору для реалізації прав здобувачів вищої освіти встановлених Законом України «Про вищу освіту» та відповідно до «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 р. № 261, «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 р. № 579, інших (чинних) нормативно-правових актів та документів МОН України і ІБК НАН України.

2. Освітній процес підготовки аспірантів регламентований освітньо-науковою програмою та навчальним планом.

3. До переліку дисциплін навчального плану входять нормативні дисципліни, що є обов'язковими для вивчення аспірантами спеціальності 091 Біологія (далі – спеціальність) та дисципліни вільного вибору, які аспіранти обирають самостійно.

4. Вибіркові навчальні дисципліни, або дисципліни вільного вибору - це дисципліни, які вводяться ІБК НАН України (далі - Інститут) для формування, поглиблення та вдосконалення загальних та/або фахових компетентностей та здійснення поглибленої підготовки за спеціальністю з метою організації індивідуальної освітньої траєкторії навчання аспірантів та більш повного задоволення освітніх і професійних потреб, що визначають характер майбутньої їх діяльності та сприяють академічній мобільності аспіранта.

5. Обсяг вибіркового дисциплін становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для освітньої програми даного рівня вищої освіти.

6. Вибір навчальних дисциплін здобувачі вищої освіти здійснюють в межах, передбачених відповідною освітньо-навчальною програмою (ОНП) та навчальним планом, де зазначені обсяги та семестр вивчення вибіркового дисциплін.

7. Вибіркові дисципліни представлені в навчальному плані спеціальності блоками альтернативних навчальних дисциплін, що вивчаються в конкретному семестрі і є однаковими за обсягом кредитів. Аспірант обирає по 3-и дисципліни з переліку, розміщеного у 2-х блоках (відповідно: науково-теоретичної підготовки та науково-практичної підготовки), які вивчатиме протягом навчального року.

8. Аспірант має право обрати навчальні дисципліни із запропонованого переліку навчального плану спеціальності, які відповідають необхідному обсягу кредитів та викладаються у відповідному семестрі.

11. Обсяг кожної вибіркової дисципліни становить, як правило, 3 кредити ЄКТС. Формою підсумкового контролю вибіркового дисциплін є іспит

або залік.

12. Перелік вибірових дисциплін відображається у навчальному плані, який щорічно затверджуються на Вченій раді Інституту і розміщується для ознайомлення на офіційному сайті Інституту.

13. З коротким описом змісту дисципліни, можливими компетенціями та викладачем, який викладатиме дисципліну, аспірант знайомиться за матеріалами, наданими у Робочій навчальній програмі та Силабусі з відповідної дисципліни, розміщених на офіційному сайті Інституту.

14. Результати вибору здобувачем навчальних дисциплін зазначаються в його індивідуальному плані, який розробляється на навчальний рік і включає всі обов'язкові та вибірові навчальні дисципліни, обрані аспірантом з дотриманням нормативно встановлених термінів підготовки доктора філософії, з урахуванням структурно-логічної послідовності вивчення навчальних дисциплін, що визначають зміст освіти за спеціальністю та системи оцінювання.

15. Норми цього Порядку поширюються на аспірантів Інституту денної та заочної форми навчання за спеціальністю.

Навчально-методичне забезпечення вибірових дисциплін

16. Викладання вибірових дисциплін можуть здійснюватись в Інституті за умови забезпечення високої якості організації освітнього процесу. Основними критеріями є: *кадрове* забезпечення (науковий ступінь, вчене звання, підвищення кваліфікації, досвід викладання дисципліни, особистий рейтинг); *навчально-методичне* забезпечення (навчально-методичний комплекс, підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації); *матеріально-технічне* забезпечення.

17. Перелік дисциплін вільного вибору на наступний навчальний рік періодично переглядається і оновлюється гарантом програми відповідно до: затребуваності стейкхолдерами (актуальність дисципліни з позицій розвитку відповідної галузі економіки, напрямку наукових досліджень, попиту на відповідні компетентності на ринку праці тощо); кадрового забезпечення (науковий ступінь, вчене звання, підвищення кваліфікації, досвід викладання дисципліни, відгуки здобувачів щодо якості викладання); навчально-методичного забезпечення (силабус, підручник, навчальні посібники, методичні рекомендації тощо); інформаційно-дидактичного забезпечення (презентації, відео-матеріали, демонстраційні матеріали, зразки тощо); матеріально-технічного забезпечення (наявність обладнання / програмного забезпечення для проведення лабораторних робіт, комп'ютерних практикумів). Зміни до переліку дисциплін вільного вибору затверджуються на Вченій раді Інституту

18. Узагальнена інформація про вибір здобувачами вибірових дисциплін передається методисту аспірантури Інституту для розрахунку навчального навантаження викладачів та формування розкладу занять.

Реалізація вільного вибору аспірантами навчальних дисциплін

19. Переліку вибірових дисциплін на наступний навчальний рік формується після ознайомлення аспірантів з відповідною інформацією на сайті Інституту. Крім того аспіранти мають право звернутись до гаранта програми, або до членів групи забезпечення (викладачів) за більш детальною інформацією про

вибіркову дисципліну, ознайомитись з робочими програмами навчальних дисциплін, Силабусами, а також навчальним планом за спеціальністю.

20. Вибір дисциплін здійснюється аспірантами самостійно шляхом подачі письмової заяви (додаток 1) на ім'я Директора Інституту.

21. Заява зберігається в особовій справі аспіранта протягом усього терміну навчання.

22. На підставі поданих заяв до 31 жовтня поточного року гарант програми подає службову записку з переліком обраних аспірантами навчальних дисциплін вільного вибору (Додаток 2) на затвердження Вченої ради для розрахунку навчального навантаження викладачів.

23. Аспірант, який з поважної причини (хвороба, академічна мобільність тощо), не визначився з вибірковими дисциплінами, має право визначитися протягом першого робочого тижня після того, як він з'явився на навчання.

24. Аспірант, який не визначився з переліком вибіркових дисциплін та не подав заяву у визначені терміни, буде записаний на вивчення тих дисциплін, які гарант програми вважатиме необхідним.

25. Аспірант в односторонньому порядку не може відмовитись від вибраного і затвердженого Вченою радою Інституту переліку дисциплін. Самочинна відмова від вивчення курсу тягне за собою академічну заборгованість, за що аспірант може бути відрахований з аспірантури Інституту.

26. Після остаточного формування і погодження переліку вибіркових дисциплін, інформація про вибіркові дисципліни вноситься до індивідуального плану аспіранта. З даного моменту вибіркова дисципліна стає для аспіранта обов'язковою.

Процедура перезарахування кредитів

27. У разі поновлення або переведення аспіранта перезарахування вибіркових дисциплін здійснюється Вченою радою Інституту на підставі заяви аспіранта.

28. Перезарахування кредитів проводиться за рахунок фактично вивчених дисциплін певного циклу за умови однакової кількості кредитів, або спорідненості здобутих компетентностей.

29. Інститут може дозволити аспірантам програм академічної мобільності зараховувати вибіркові дисципліни, які прослухані в іншому ЗВО-партнері, але не передбачені навчальним планом відповідної спеціальності в Інституті.

30. Зміни та доповнення до даного Положення вносяться та затверджуються Вченою радою Інституту.

Директору
Інституту біології клітини НАН України
академіку А. А. Сибірному
аспіранта

_____

(ПІБ)

ЗАЯВА

Для виконання мною навчального плану аспірантури Інституту біології клітини НАН України у 20____ - 20____ навчальному році прошу дозволити мені обрати такі дисципліни **вільного вибору науково-теоретичної підготовки:**

№ п/з	Назва дисципліни	
ВК. 01	Актуальні проблеми мікробіології	Обираю
		Не обираю
ВК. 02	Регуляція метаболічних процесів мікроорганізмів	Обираю
		Не обираю
ВК. 03	Редагування геномів	Обираю
		Не обираю
ВК. 04	Мікробна продукція білків	Обираю
		Не обираю
ВК. 05	Структурно-функціональна організація клітин в нормі та при патології	Обираю
		Не обираю
ВК. 06	Сучасні методи клітинної біології	Обираю
		Не обираю
ВК. 07	Біохімічні та сигнальні механізми регуляції функції тваринної клітини	Обираю
		Не обираю
ВК. 08	Регуляція проліферації, диференціації та апоптозу клітин	Обираю
		Не обираю

Зайве викреслити

та дисципліни вільного вибору науково-професійної підготовки:

№ п/з	Назва дисципліни	
ВК. 09	Методологія підготовки наукової публікації	Обираю
		Не обираю
ВК. 10	Підготовка науково-інноваційного проекту	Обираю
		Не обираю
ВК. 11	Інтелектуальна власність і трансфер технологій	Обираю
		Не обираю
ВК. 12	Педагогіка вищої школи	Обираю
		Не обираю
ВК. 13	Психологія вищої школи	Обираю
		Не обираю
ВК. 14	Інформаційні технології та програмування	Обираю
		Не обираю

Зайве викреслити

_____

(дата)

_____

(підпис)

Службова записка

Прошу затвердити наступний перелік обраних аспірантами навчальних
дисциплін вільного вибору

Назви дисциплін	Викладач	П.І.Б . аспіранта

Підстава: подані заяви

Гарант програми
академік НАН України

А.А. Сибірний